

JESENÍKY originální produkt®

*Závěrečná publikace
shrnující výstupy všech partnerů*

Jeseníky
originální produkt

Přinášíme Vám to právě z Jeseníků

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

„Jeseníky – od produktů k zážitkům“

Realizace projektu „Jeseníky – od produktů k zážitkům“ navazuje na v roce 2012 úspěšně absolvovaný projekt, ve kterém došlo k propojení spolupráce mezi více místními akčními skupinami (MAS) a při kterém došlo k vytvoření regionální značky **Jeseníky originální produkt®**. Kromě rozšíření počtu certifikovaných výrobků a služeb dochází během tohoto projektu k mnoha dalším aktivitám, o kterých se dočtete v následujícím textu.

Do průběhu realizace se postupně zapojily celkově čtyři MAS, a to dvě české – MAS Horní Pomoraví o.p.s., která je zároveň koordinačním subjektem, MAS Šumpeřský venkov o.s. jakožto spolupracující MAS v republice a dvě slovenské – MAS Šafrán a Občianske združenie pro rozvoj regiónu Spiš.

Hlavními cíli projektu je přispění k rozvoji těchto území prostřednictvím propagace jejich neopakovatelného charakteru, zachovalé přírody, specifických tradic, řemesel i kultury. Dále také aktivizovat spolupráci mezi partnery České a Slovenské republiky a prostřednictvím vzájemných setkání a výměny zkušeností vytvořit podmínky pro vznik dlouhodobých vazeb, kontaktů a vzájemné spolupráce. Společným mottem je vytváření systému regionálního značení jak na české, tak na slovenské straně.

Dílčími výstupy projektu se staly:

- Mezinárodní workshop „Od produktů k zážitkům“
- Tematická stezka „Po stopách tradičních jeseníckých výrobků“
- Manuál pro tvorbu nových turistických produktů
- Mezinárodní jarmark a tvořivá dílna Jeseníků
- Přenos know-how a zkušeností se značením regionálních výrobků slovenským partnerům
- Společná prezentační akce – Země Živitelka

Mezinárodní workshop „Od produktů k zážitkům“

Dne 2. 3. 2012 se v DDM Krasohled v Zábřeze uskutečnil mezinárodní workshop. Bylo to zároveň první z několika naplánovaných setkání se slovenskými partnery. Na tuto akci byli seznámeni zástupci podnikatelského sektoru, kteří byli zároveň i držiteli značky Jeseníky originální produkt®. Dále se akce zúčastnili zaměstnanci sféry cestovního ruchu, jako například zaměstnanci informačních center v Zábřeze či Hanušovicích, zaměstnanci olomouckého krajského úřadu a další. Z dalších oslovených se dostavili zástupci klubu Českých turistů, důchodců, školských zařízení, či vedení jeseníckých obcí.

Všichni aktéři jednání byli již dříve seznámeni se systémem certifikace, s nastíněním potřeby rozvíjet cestovní ruch v oblasti zainteresovaných MAS a během workshopu měli možnost se k jednotlivým problematikám formou SWOT analýzy vyjádřit. Po několikahodinovém jednání jednotlivých pracovních skupin se určily společné priority, se kterými se pracovalo na dalších jednáních a které se promítly do závěrečného manuálu pro tvorbu nových turistických produktů.

Přenos know-how – úvodní seminář

(Tvorba a zavádění značení regionálních produktů) 16.-20.4.2012

Pětidenní workshop na území MAS Šafrán byl zaměřený na předávání zkušeností z tvorby a zavádění regionálního značení od českých partnerů. MAS Horní Pomoraví a MAS Šumpeřský venkov ve spolupráci s Asociací regionálních značek připravili úvodní prezentaci o vývoji a zavádění regionálního značení v Jeseníkách. MAS Šafrán a Občianske združenie pre rozvoj regiónu Spiš zase představili potenciál svého území – místních řemeslníků a jejich výrobky, které by se mohli ucházet o certifikaci a získání značky lokálního produktu.

Pětidenní akce zaměřená na předání know-how pro tvorbu a zavádění značení lokálních produktů začala 16.4.2012 střetnutím zástupců partnerských MAS. Hosty přivítal Peter Gamčík, předseda MAS Šafrán, v prostorech místní restaurace FARMER v Kapušanech, která v duchu podpory místního polnohospodářství nabízí mléčné a masové speciality ze salaše na území MAS Šafrán.

Úvodní setkání se neslo ve znamení rekapitulace celého projektu a stručné prezentace historie vzniku regionálního značení v Čechách. Při této příležitosti bylo možné porovnat i možnosti realizovaného přístupu Leader na Slovensku a v Čechách a z toho vyplývající rozdílné podmínky a postupy v oblasti zavádění regionálního značení.

Druhý den se uskutečnilo školení: **Odevzdávání know-how pro tvorbu a zavedení značení místních produktů**, které vedla lektorka z Asociace regionálních značek PhDr. Kateřina Čadilová.

V úvodě se představili čeští partneři projektu – MAS Horní Pomoraví a MAS Šumpeřský venkov. Ze slovenské strany se školení účastnili především řemeslníci z území MAS Šafrán a Občianskeho združenia pre rozvoj regiónu Spiš, pro které zapojení se do projektu znamená možnost certifikovat své výrobky. Mnozí z nich se minulý rok zúčastnili nultého ročníku Retrojarmarku 2011 – podujatia pre oživenie miestnych tradícií a ekonomického rozvoje.

Úvodní prezentace PhDr. Kateřiny Čadilové z Asociace regionálního značení představila důvody, proč zavést regionální značku, jaký dopad má její zavedení na vývoj trvale udržitelného rozvoje území a kde všude v Evropě tato iniciativa dlouhodobě probíhá. Následně prezentovala počátky regionálního značení v Čechách až k iniciativě založení Asociace regionálních značek, která je v Čechách nositelem know-how regionálního značení a spolu s regionálními koordinátory zabezpečuje zavádění přepracovaného systému udělování značky. Tento systém, mimo udělení značky, její propagace a podpory prostřednictvím

tiskovin a webu, zahrnuje i navázání aktivity jako jarmarky, výstavy, síťování prodejních míst a pod.

Specifické zavádění a vznik regionálního značení na území partnerů projektu – MAS Horní Pomoraví a MAS Šumperský venkov, které spadají do regionu Jeseníky, prezentovala Ing. Anna Bartošová, ředitelka MAS Horní Pomoraví, dále došlo k obeznámení s aktuálním stavem značení, co se od doby vzniku podařilo zrealizovat. Formy propagace a jaké jsou plány do budoucna představila koordinátorka projektu Ing. Hana Olejníková.

Při tvorbě značky a výběru místních produktů na území Jeseníků se vycházelo ze zvláštností území, z podmínek rozvoje regionu jako i z integrované strategie rozvoje území.

V dalších dnech programu následovalo školení – podrobnější představení systému zavedení místní značky: od definování základních parametrů (výrobky, území, název) přes certifikační kritéria, návrh loga, pravidla pro aktéry, složení certifikační komise po výsledná pravidla pro zavedení značky pro výrobky a služby. Systém byl prezentovaný i názorně, na příkladě značky „Jeseníky originální produkt®“. V závěru školení lektorka shrnula přínosy regionálního značení, regionálních značek, také upozornila na aktivity, které je potřebné realizovat pro fungování značky a uvedla několik příkladů z praxe.

Slovenští partneři obdržely školící materiály i v tištěné a elektronické podobě pro všechny zúčastněné. Tyto podklady slouží k inspiraci a hlavně k pomoci při tvorbě systému značení a samotné certifikace místních produktů na území slovenských partnerských MAS.

Poslední den byl věnován představení výrobců a řemeslníků z území MAS Šafrán a Občianskeho združenia pre rozvoj regiónu Spiš. Každý z výrobců byl navštíven a připravil si malou prezentaci o sobě a své práci. V uvolněné atmosféře posledního dne řemeslníci živě diskutovali a mohli konfrontovat svoje zkušenosti z praxe s informacemi, které nabyli na předcházejících školeních.

Mezinárodní jarmark a tvořivá dílna Jeseníků

Dne 11. 8. 2012 se ve spolupráci s Ruční papírnou ve Velkých Losinách uskutečnil Mezinárodní jarmark s tvořivou dílnou. Ne náhodou byla jako spolupracující subjekt vybrána právě ruční papírna, která je držitelem regionální značky. Smyslem celé akce byla propagace místních drobných výrobců – držitelů regionální značky, možnost se prezentovat na veřejnosti a zároveň se zapojit do programu tvořivé dílny, ve které si mohou, děti i dospělí, vyrobit drobné upomínkové předměty právě z regionálních produktů a tím se zvýší osvěta o místních výrobcích a o možnostech jejich využití a funkce v regionu.

Celé akce se zúčastnilo i několik slovenských partnerů a výrobců, kteří mohli šířit vlastní zkušenosti do moravské populace. MAS Šafrán reprezentoval nám již velmi známý výtvarný umělec Erik Křižovenský (Ateliér knihy tri kvapky), který předvedl uměleckou knižní vazbu, památničky z ručního papíru, velké i malé šperkovnice a také přinesl ukázat cementové bonsajové misky, které vyrábí. Mirka Golenovská, šperkářka, předvedla svoji tvorbu ve formě náušnic, čelenek, sponek a šperkové sady, na které se přišla podívat ne jedna žena. Pani Eva Gdovinová, která měla prezentovat svoje výrobky, se nemohla zúčastnit, ale pověřila za sebe náhradu, která reprezentovala její výrobky a to přírodní vánoční stromečky, dekorační velikonoční vajíčka a velikonoční zajíce ze sušeného sena, o které byl velký zájem. Bohužel i v příjemném letním období nebylo počasí této akci příliš nakloněno, takže nakonec nebyly využity všechny připravené stánky, ale i přesto si do areálu velkolosinské papírny našlo cestu více než 500 návštěvníků všech věkových kategorií. Řemeslníkům přispěli svou pomocí i zástupci Sněmu mládeže MAS Šumperký venkov, dobrovolnické organizace mládeže, která si klade za cíl zvyšování informovanosti o smyslu fungování MAS a podobných organizací především na úrovni dětí a mládeže, která pořádá různé typy sportovních soutěží mezi členskými obcemi MAS.

Výtěžek za jednotlivá tvoření přesáhl pět tisíc korun a bylo za něj pořízeno bohaté vybavení do výtvarných dílen Dětského domu v Olšanech. Veškeré výtvarné potřeby byly předány při příležitosti 1. společném večeru Domova Paprsek, který se uskutečnil v měsíci listopadu. Celý den provázel tvořivou dílnu a jarmark bohatý kulturní program, jenž byl tvořen vystoupením několika tanečními soubory různého věkového složení. K poslechu a tanci se ve hře střídaly country kapela a dechový orchestr. Program pak byl zakončen ohnivou show.

Retrojarmok 2012, kopec Hařagoš v obci Proč (17.-19.8.2012)

Po úspěšném minulém ročníku Retrojarmoku, který se konal v Kapušanech, se organizátoři rozhodli druhý ročník spojit s Hařagošskými slavnostmi. V pátek podvečer se kopec Hařagoš začal postupně měnit, končily poslední úpravy před velkým dnem.

Ještě v pátek večer dorazili čeští partneři i s výrobci - tamějšími držiteli značky Jeseníky originální produkt®. Bylo zastoupeno velké množství výrobků od lahůdek ve skle přes ručně zdobené svíce, máslové trubičky, ručně zdobené perníčky, lázeňské oplatky, zbraně a nože až po ruční papír.

Sobotní přípravy pokračovaly od brzkých ranních hodin, aby bylo vše připravené včas. Vystavovatelé si vyzdobili svoje stánky a potom se přesunuli na obecní úřad Proč, kde se konal od 9:00 WORKSHOP v rámci výstupů z projektu „Od produktů k zážitkům“, který byl zaměřený na téma „Regionální značení a certifikace lokálních produktů“ za účasti odborníků v dané oblasti a zástupců z každé MAS. Po ukončení workshopu se všichni přesunuli na kopec Hařagoš, kde se už oficiálně mohl začít Retrojarmok. Zahájil ho předseda MAS Šafrán, který přivítal všechny účastníky, členy MAS Šafrán, partnery z České republiky a jejich výrobce, zástupce OZ RRS, mladé Francouze z asociace AZIAa v neposlední řadě i veškeré návštěvníky. Pro děti byla připravená tvořivá dílna, kde si mohli celou dobu malovat a vyrábět různé výrobky.

Celý areál Retrojarmoku provoněla fazolačka, pravá povidla, radostná a dobrá nálada, co přispělo k neopakovatelné atmosféře prostředí, které patří k nejkrásnějším místem na území s nádherných výhledem.

Celou akci provázal bohatý kulturní program až do pozdních večerních hodin.

Společná prezentační akce Země Živitelka

Na přelomu měsíce srpna a září (30.8.-4.9.2012) se v Českých Budějovicích konal tradiční veletrh Země Živitelka, na které společně MAS Horní Pomoraví a Šumperský venkov prezentovaly nejen rozběhlý projekt, ale i samotnou značku „Jeseníky originální produkt®“. Na veletrh nás přijeli navštívit i kolegové z projektu ze Slovenska MAS Šafrán a Občianske združenie pro rozvoj regiónu Spiš a společně s námi po čas návštěvy prezentovali tento mezinárodní projekt.

Během prvního půl roku bylo vytvořeno prezentační video a propagační materiály, které se na českobudějovickém veletrhu dostaly mezi potenciální zákazníky a ty, kteří se o projektu chtěli dozvědět více.

Veletrhu se díky projektu zúčastnili i výrobci certifikovaní značkou „Jeseníky originální produkt®“. Byly prezentovány lahůdky ve skle, drátované výrobky, svíce, lázeňské oplatky, keramika, roubenky.

Přenos know-how – společný workshop účastníků (10.-12.10.2012)

Smyslem posledního ze tří setkání na Slovensku bylo zrekapitulovat, kam se posunulo zavádění regionální značky u východních sousedů, k jakým výsledkům, naši slovenští kolegové dospěli a s jakými problémy se při realizaci museli potýkat. Mimo jiné bylo nutné připomenout, jakými kroky v době přípravy a realizace regionálního značení procházela česká strana, jak se s problémy a specifickými úkoly vypořádala.

Následovalo představení uvedení regionálního značení v sektoru zážitků, jejich specifická kritéria a první žadatelé o certifikaci. V prezentaci byl důraz opět kladen zejména na místní tradice, zachování jesenické kultury a přírodního prostředí a identity tamějších obyvatel.

Ze strany slovenských kolegů jsme se pak dozvěděli, jaká východiska naši partneři pro zavedení regionální značky v jejich regionu zvolili. Bylo představeno logo značky, objasnili, že každá ze zainteresovaných organizací patří do jiného kulturního regionu - MAS Šafrán do regionu Šariš, OZ RRS zase do regionu Spiš.

Mezi následujícími body bylo uvedeno představení vize značky „Od nás pre nás“. Důležitými aspekty jsou podpora rozvoje místní ekonomiky, maximální využití potenciálu území, tvorba nových pracovních míst, zvyšování kvality života na území a ovlivňování budoucího vývoje území.

Následujícím programem byla exkurze k úspěšným projektům na území OZ RRS, jako například farma ve Vrbové a stělnici v Ľubici – Pod Lesem. V Malém Slavkově nás také přivítal starosta obce, který připravil prezentaci výrobců spojenou s ochutnávkou regionálních produktů.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Tvorba systému certifikace systému služeb a zážitků

Díky projektu se úspěšně vytvořila certifikační kritéria pro udělení regionální značky „Jeseníky originální produkt®“ pro poskytovatele služeb a zážitků. Během projektu mělo dojít k zavedení této značky do povědomí veřejnosti, což jsme zrealizovali pomocí dvou kol certifikace poskytovatelů služeb, přesněji poskytovatelů ubytovací nebo stravovací služby. Žadatelé o značku musí splnit povinná kritéria a také dosáhnout určitého počtu bodů, dle typu zařízení. Kritéria kladou důraz na ochranu životního prostředí, aby zařízení neznečišťovali přírodu, využívaly místních surovin, došlo k propojení se značenými regionálními výrobky značky „Jeseníky originální produkt®“, vařily regionální jesenické pokrmy, podporovaly nějakým způsobem samotný region a další.

Během dvou kol certifikace bylo celkově podáno devatenáct žádostí z celého území značky. Certifikační komise po důkladném prověření všech poskytovatelů služeb schválila certifikaci patnácti zařízeními, ze kterých je osm z území MAS Horní Pomoraví a Šumperský venkov a ostatní leží v území mimo tyto dvě MAS.

Certifikací zážitků předcházelo několik jednání o vytvoření certifikačních kritérií. Těchto setkání se účastnili zástupci obou místních akčních skupin, odborníci na cestovní ruch, poskytovatelé služeb, zástupce Asociace regionálních značek a další zainteresované subjekty.

Na certifikačních kritériích pro nově vznikající zážitky v Jeseníkách se pracovalo v průběhu celého roku. I z toho důvodu proběhlo pouze jedno kolo certifikace, do kterého se přihlásili čtyři žadatelé, při čemž jeden byl vyřazen z důvodu zařazení samotné žádosti, která svým charakterem spadala do certifikace výrobků nikoli zážitků. Certifikační komise poté posuzovala pouze tři žádosti, schválila všechny.

Přehled certifikovaných poskytovatelů služeb

certifikovaná služba	místo umístění služby	předání certifikátu
Ubytování U Skřivánků	Ludvíkov	jaro 2012
Restaurace Vila Elis	Jeseník	jaro 2012

Penzion U Petra	Jeseník	jaro 2012
Horská Vila Heda	Vidly, Vrbno pod Pradědem	jaro 2012
Penzion Trojkámen	Nové Losiny, Jindřichov	jaro 2012
Rekreační středisko Bozeňov	Dolní Bušínov, Zábřeh	jaro 2012
Kavárna Předměstí	Šumperk	podzim 2012
Penzion Kovárna	Horní Lipová	podzim 2012
Horský hotel Paprsek	Velké Vrbno, Staré Město	podzim 2012
Penzion a relax centrum Andělka	Hanušovice	podzim 2012
Chata U Profesora	Kunčice, Staré Město	podzim 2012
Chalupa Pod Sviní horou	Vlaské, Hanušovice	podzim 2012
Chaloupka U Potoka	Stará Voda, Světlá Hora	podzim 2012
Ubytování Stará škola	Velké Vrbno, Staré Město	podzim 2012
Motorest Permoník	Sobotín	podzim 2012

Přehled certifikovaných poskytovatelů služeb

certifikovaný zážitek	předání certifikátu
Pekařovská pouť	podzim 2012
Exkurze přečerpávací elektrárna Dlouhé Stráně	podzim 2012
Rekreační středisko Bozeňov	podzim 2012

Manuál pro tvorbu nových turistických produktů

Na základě březnového workshopu „Od produktů k zážitkům“, který se konal dne 2.3.2012 v Zábřeze, došlo k vytvoření požadavků k vytvoření manuálu pro tvorbu nových turistických zážitků. V následujících měsících docházelo k postupnému zpracování dat, která byla postupně vkládána do připravovaného manuálu.

Výsledkem je vytvoření příručky dostupné pracovníkům informačních center a dalších turistických center, na základě které budou schopni vytvořit potencionálním turistům a nabídnout pestrou nabídku různých, a to nejen turistických atraktivit, jež jsou v celé oblasti Jeseníků k vidění a navštívení. Jelikož je snahou celého projektu podporovat místní produkty, služby a zážitky certifikované regionální značkou, jsou primárně v manuálu nabízeny právě tyto produkty.

Na přípravě a realizaci manuálu se podíleli jednak samotní pracovníci turistických center, zástupci provozovatelů turistických atraktivit, drobní podnikatelé - držitelé regionální značky a pracovníci obou MAS.

Regionální značka Jeseníky originální produkt zve a vítá všechny návštěvníky do malebné oblasti Jeseníků a jejich podhůří a díky své preciznosti ve výběru certifikovaných výrobců a poskytovatelů služeb zajišťuje prvotřídní kvalitu nabízených produktů a služeb. V současné době je certifikováno než 43 výrobků a téměř jedna desítka poskytovatelů služeb a 3 zážitky.

Důležitým aspektem významnosti regionálního zvonečku je nejen velká poptávka výrobců či poskytovatelů služeb o regionální značku, ale především zákazníci, kteří se o značce dozvídají v čím dál větším počtu a kteří již velmi dobře tuší, co tento regionální symbol znamená. Vědí, že výrobky a služby certifikované touto značkou a které jsou značkou oceněny splňují originalitu Jeseníků, jejich používání či výroba je ekologicky nezávadná a přispívají k dobrému jménu celé oblasti Jeseníků.

Na základě tohoto pozitivního hodnocení došlo k navázání komunikace se slovenskými kolegy z Místní akční skupiny Šafrán, kdy došlo k hlubšímu propojení regionálního značení, předávání zkušeností se samotnou certifikací a obecně přiblížení a inspiraci z místních zvyků, obyčejů a tradic.

Aby mohlo dojít k důkladnému předávání know-how, byla nezbytná spolupráce na vyšší úrovni než umožňují emailové korespondence či telefonní hovory. Z toho důvodu jsme společně uspořádali několik společných seminářů a kulturně společenských akcí, na které byli slovenští partneři přizváni a v nemalé míře se na jejich realizaci podíleli. Za všechny uvedme například jarní seminář v Zábřehu na Moravě, na kterém se shromažďovaly dosavadní zkušenosti těch, kteří již se značkou pracují nebo jsou jejími přímými uživateli. Další akcí byl, velmi zdařilý, srpnový Mezinárodní jarmark s tvořivou dílnou nejen pro děti, jenž se konal ve spolupráci s Ruční papírnou ve Velkých Losinách a na kterém se aktivně účastnili i vybraní slovenští regionální výrobci.

Bylo třeba si uvědomit, že důležitou součástí všech společně pořádaných akcí bylo oboustranné naslouchání, jenž vede k trvalému porozumění a snaha stimulovat výrobu a poptávku po regionálních produktech.

Společným cílem, na kterém jsme se během našich setkání shodli, byla právě podpora tohoto drobného podnikání, předávání zkušeností méně zkušeným, inspirace novými, inovačními, tradičními i netradičními nápady, které vedou ke zvýšené poptávce po našich regionech.

JESENÍKY originální produkt®

Regionální koordinátor značky JESENÍKY originální produkt®

MAS Horní Pomoraví o.p.s.

info@hornipomoravi.eu, www.hornipomoravi.eu

+420 583 285 615, +420 725 940 340

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí